

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând recursul declarat de Iulia Deleu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de organizația de microfinanțare „Top Leasing & Credit” societate cu răspundere limitată împotriva Iuliei Deleu cu privire la revendicarea obiectului contractului de leasing,

c o n s t a t ă :

La 27 iulie 2016, întreprinderea cu capital străin „Top Leasing” societate cu răspundere limitată (denumirea prescurtată ÎCS „Top Leasing” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Iuliei Deleu, prin care a solicitat revendicarea din posesia și folosința Iuliei Deleu și transmiterea în posesiunea ÎCS „Top Leasing” SRL a următoarelor bunuri: autoturismul de marcă și model Honda CR-V, cu n/î XXXXX; numărul de înmatriculare și certificatul de înmatriculare a autoturismului, cheia autoturismului, carnetul de deservire tehnică privind garanția autoturismului și manualul utilizatorului; a încasa de la Iulia Deleu în beneficiul ÎCS „Top Leasing” SRL suma de 9 701,64 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată suportate sub forma taxei de stat (f.d. 3-4).

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), prin hotărârea din 29 mai 2017 (f.d. 78, 83-86), a admis cererea de chemare în judecată, și:

a revendicat din posesia și folosința Iuliei Deleu și a transmis în posesiunea

ÎCS „Top Leasing” SRL autoturismul de marcă și model Honda CR-V, cu n/XXXXX; numărul de înmatriculare, cheia autoturismului, carnetul de deservire tehnică privind garanția autoturismului și manualul utilizatorului,

a încasat din contul Iuliei Deleu în beneficiul ÎCS „Top Leasing” SRL cheltuielile de judecată formate din taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 9 701,64 de lei.

La 27 iunie 2017 Iulia Deleu a depus cerere de apel prealabilă împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 29 mai 2017, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 81-82).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 21 noiembrie 2017 (f.d. 90-91), nu a dat curs cererii de apel și a acordat termen apelantei până la 16 ianuarie 2018, ora 12.00, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în cuantum de 7 276,23 de lei și a apelului desfășurat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Totodată, a explicat apelantei că, în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat și a apelului desfășurat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La 16 ianuarie 2018 Iulia Deleu a depus prin intermediul poștei electronice (e-mail) cerere prin care a solicitat Curții de Apel Chișinău amânarea ședinței de judecată stabilite pentru data de 16 ianuarie 2018, ora 12.00, din motive de sănătate.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 16 ianuarie 2018 (f.d. 103-105), a respins cererea depusă de Iulia Deleu cu privire la amânarea ședinței de judecată și a restituit apelul declarat de aceasta împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 29 mai 2017.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, apelanta nu a argumentat imposibilitatea prezentării apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat, precum și nu a solicitat prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor. Iar, motivul invocat de către apelantă nu constituie un impediment pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, în situația în care apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat puteau fi prezentate anterior ședinței din 16 ianuarie 2018.

La 05 februarie 2018, Iulia Deleu a depus cerere de recurs prealabilă împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, prin care solicită admiterea recursului și casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată (f.d. 108-110).

În argumentarea recursului menționează că, a depus cerere, solicitând întocmirea integrală a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 29 mai 2017, și cerere de apel împotriva acesteia, însă nu a primit copia hotărârii primei instanțe întocmită integral.

Invocă faptul că, la 08 decembrie 2018 a primit de la Curtea de Apel Chișinău citația pentru ședința de judecată stabilită pentru data de 16 ianuarie 2018, ora 12.00, însă, nu a fost anexată copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, pentru a lua cunoștință.

Astfel, la 21 decembrie 2017, a luat cunoștință de materialele cauzei, însă a fost în imposibilitate de a face copii de pe ele, deoarece nu lucra ghișeul cu fotocopiatorul xerografic.

Ulterior, din motive de sănătate, nu s-a putut deplasa la sediul Curții de Apel Chișinău pentru a face copii de pe materialele dosarului. Dealtfel, din același motiv de sănătate a solicitat instanței de apel amânarea ședinței de soluționare a chestiunii privind acceptarea pe rol a cererii de apel.

La 02 martie 2018, Iulia Deleu a depus cerere de recurs motivată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, prin care solicită admiterea recursului și casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată (f.d. 108-110).

În argumentarea recursului suplimentar reiterează circumstanțele cuprinse în cererea de recurs prealabilă, subliniind faptul că prima instanță nu i-a eliberat în modul convenit hotărârea din 29 mai 2017 întocmită integral.

La fel, relevă că în cazul în care i se aducea la cunoștință încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, cu siguranță o ataca în ordine de recurs.

Succesiv, recurenta consideră că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea sa de amânare a ședinței de judecată din 16 ianuarie 2018, ora 12.00, or, această cerere avea un temei justificativ, și anume starea de sănătate. Respectiv, în acea dată a fost în imposibilitate de a se prezenta în fața instanței de apel pentru a-și apăra drepturile în modul convenit.

Ab initio Colegiul decelează că, în conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Coroborând dispozițiile art. 425 cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs consideră că, în speță, termenul de demarare a căii de atac începe să curgă în ziua imediat următoare datei comunicării încheierii judecătorești.

Colegiul atestă că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece conform materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018 i-a fost comunicată Iuliei Deleu la 15 februarie 2018, fapt confirmat prin semnătura olografă a acesteia (f.d. 105 verso), iar cererea de recurs a fost depusă la 05 februarie 2018, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe prima filă a cererii de recurs prealabile (f.d. 108).

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iulia Deleu urmează a fi respins și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, din motivele ce succed.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă consemnează în alin. (1) că, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Alineatul (3) al aceluiași articol consemnează că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și

a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că, prin hotărârea din 29 mai 2017 Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) din 29 mai 2017 (f.d. 78, 83-86) a admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Top Leasing” SRL împotriva Iuliei Deleu și a revendicat din posesia și folosința Iuliei Deleu și a transmis în posesiunea ÎCS „Top Leasing” SRL autoturismul de marcă și model Honda CR-V, cu n/iXXXXX; numărul de înmatriculare, cheia autoturismului, carnetul de deservire tehnică privind garanția autoturismului și manualul utilizatorului, s-au încasat din contul Iuliei Deleu în beneficiul ÎCS „Top Leasing” SRL cheltuielile de judecată formate din taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 9 701,64 de lei.

La 23 iunie 2017 Iulia Deleu a depus cerere privind întocmirea integrală a hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) din 29 mai 2017 (f.d. 80).

Succesiv, la 27 iunie 2017, Iulia Deleu a depus cerere de apel prealabilă împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) din 29 mai 2017, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 81-82).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 21 noiembrie 2017 (f.d. 90-91), nu a dat curs cererii de apel și a acordat termen apelantei Iulia Deleu, până la 16 ianuarie 2018, ora 12.00, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în cuantum de 7 276,23 de lei și a apelului desfășurat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Totodată, a explicat apelantei că în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat și a apelului desfășurat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și, împreună cu actele anexate, va fi restituită.

La 16 ianuarie 2018, Iulia Deleu a depus prin intermediul poștei electronice (e-mail) cerere prin care a solicitat Curții de Apel Chișinău amânarea ședinței de judecată stabilită pentru data de 16 ianuarie 2018, ora 12.00, din motive de sănătate.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 16 ianuarie 2018 (f.d. 103-105), a respins cererea depusă de Iulia Deleu cu privire la amânarea ședinței de judecată și a restituit apelul declarat de aceasta împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) din 29 mai 2017.

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018 prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural pertinente speței.

În conformitate cu prevederile art. 365 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă

se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform dispozițiilor art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, Colegiul taxează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În sensul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Primordial speței, instanța de recurs consideră necesar de a nota faptul că încheierea de restituire a apelului este indisolubil legată de încheierea de a nu da curs cererii de apel, deoarece potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Astfel, în cazul în care apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheiere, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale, iar dacă apelantul nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel, apelul va fi restituit, or, restituirea apelului este sancțiunea aplicată apelantului de către instanța de apel în cazul neîndeplinirii în termenul acordat a cerințelor indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel.

În condițiile speței, Colegiul consideră oportun de a reitera că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 (f.d. 90-91) nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen apelantei Iulia Deleu, până la 16 ianuarie 2018, ora 12.00, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în cuantum de 7 276,23 de lei și a apelului desfășurat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Instanța de recurs apreciază ca fiind lipsite de substanță argumentele recurente precum că a fost în imposibilitate de a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu art. 365 din Codul de procedură civilă, deoarece nu i s-a comunicat hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Râșcani) din 29 mai 2017. Or, din conținutul scrisorii de comunicare a actului de procedură cu numărul de ieșire 31868,31867 rezultă indubitabil că, la 03 august 2017, Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) a expedit în adresa participanților la proces, inclusiv Iuliei Deleu, copia hotărârii motivate emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Top Leasing” SRL împotriva Iuliei Deleu cu privire la revendicarea obiectului contractului de leasing (f.d. 87).

Prin urmare, se deduce că prima instanță a respectat regula prestabilită de

art.236 alin. (8) din Codul de procedură civilă, care statuează că, hotărârea integrală se remite participanților la proces în termen de 5 zile.

Mai mult decât atât, Colegiul atestă că, la 19 decembrie 2017, recurenta a depus prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău cerere prin care a solicitat să i se acorde posibilitatea de a lua cunoștință în data de 22 decembrie 2017 de materialele cauzei (f.d. 94). Iar conform recipisei de la fila dosarului 95, Iulia Deleu a confirmat, prin semnătură olografă, faptul că, la 21 decembrie 2018, a luat cunoștință de materialele cauzei civile.

Prin urmare, nu poate fi reținut argumentul recurenteii precum că, la 21 decembrie 2018, a fost în imposibilitate de a face copii și/sau extrase de pe materialele cauzei, solicitând acordarea posibilității de a lua cunoștință de materialele dosarului în altă zi. Or, acest fapt nu este consemnat în recipisa de la fila dosarului 95, dar nici în alte probe scriptice materializate pe suport de hârtie, care ar fi prezentate instanței de recurs în susținerea acestei poziții.

Deopotrivă, instanța de recurs evocă faptul că, cererea Iuliei Deleu depusă la 16 ianuarie 2018, prin intermediul poștei electronice, prin care a solicitat Curții de Apel Chișinău amânarea ședinței de judecată stabilită pentru 16 ianuarie 2018, ora 12.00, invocând motive de sănătate, nu este o circumstanță opozabilă de a justifica neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel și de neexecutare în interiorul termenului acordat al actului judecătoresc. Or, termenul acordat de instanța de apel întru înlăturarea neajunsurilor ce au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel este unul imperativ și peremptoriu, recurenteii revenindu-i obligația pozitivă de a lichida aceste neajunsuri în interiorul termenului stabilit, în caz contrar intervenind *uno icto*, cu titlu de sancțiune, restituirea cererii de apel.

Astfel, se profilează temeinicia concluziei instanței de apel precum că motivul de boală invocat de Iulia Deleu în susținerea cererii de amânare a ședinței de judecată nu constituie un impediment pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, în situația în care apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat puteau fi prezentate anterior ședinței din 16 ianuarie 2018.

La caz, având în vedere că, la 21 decembrie 2017 Iulia Deleu a luat cunoștință de materialele cauzei, inclusiv și de hotărârea primei instanțe întocmită integral, Colegiul de asemenea reiterează că, recurenta a avut suficient timp de la 21 decembrie 2017 și până la 16 ianuarie 2018 de a înlătura neajunsurile la depunerea cererii de apel și a prezenta cerere de apel suplimentară cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, la care să anexeze dovada achitării taxei de stat.

Astfel, recurenta fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin executarea în termen a încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017 și să prezinte dovada plății taxei de stat și a cererii de apel motivată în interiorul termenului-limită acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor.

În speță, Colegiul găsește relevantă jurisprudența CtEDO, în care Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția

drepturilor sale de acces la justiție (*Van Harn împotriva Germaniei, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007*).

Coroborând ipotezele relevate la normele legale ce guvernează speța, Colegiul constată temeinicia încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, deoarece aceasta a intervenit ca sancțiune procedurală pentru neexecutarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018 a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A respinge recursul declarat de Iulia Deleu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018.

A menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de organizația de microfinanțare „Top Leasing & Credit” societate cu răspundere limitată împotriva Iuliei Deleu cu privire la revendicarea obiectului contractului de leasing.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan